

Regeling Vrijstelling van Examinering

Stichting Regionaal Opleidingencentrum Arnhem
Handelsnaam: Rijn IJssel
Postbus 5162

6802 ED Arnhem

0263129000 info@rijnijssel.nl

KvK nr.: 41053084

College van bestuur:

De heer drs. B.G.M. Geerdink, voorzitter

Ingangsdatum: 1 augustus 2019

Inhoud

Inleiding	4
Artikel 1 Procedure aanvraag vrijstelling van examinering	5
Artikel 2 Vrijstelling bij instroom andere onderwijsinstelling	5
Artikel 3 Studievertraging en geldigheid van vrijstellingen	5
Artikel 4 Vrijstelling van specifieke examenonderdelen (kerntaken)	6
4.1 Grond voor vrijstelling	6
4.2 Geldigheid	6
Artikel 5 Vrijstelling voor Nederlandse taal	7
5.1 Gronden voor vrijstelling van Centraal Examen Lezen/Luisteren Nederlandse taal	7
5.2 Gronden voor vrijstelling van de instellingsexamens Nederlandse taal	7
5.3 Gronden voor vrijstelling van Nederlandse taal als geheel	8
5.4 Vrijstelling voor Nederlandse taal 3F als geheel door het keuzedeel Nederlandse taal 3F	8
5.5 Registratie	8
5.6 Geldigheid	8
Artikel 6 Vrijstelling voor rekenen	9
6.1 Grond voor vrijstelling van het examen rekenen	9
6.2 Vrijstelling voor rekenen 3F als geheel door het keuzedeel rekenen 3F	9
6.3 Registratie	9
6.4 Geldigheid	9
Artikel 7 Vrijstelling voor Engels	11
7.1 Gronden voor vrijstelling van Centraal examen Lezen/Luisteren Engels	11
7.2 Gronden voor vrijstelling van de instellingsexamens Engels	11
7.3 Gronden voor vrijstelling van Engels als geheel	11
7.4 Vrijstelling voor Engels als geheel door het keuzedeel Engels	12
7.5 Registratie	12
7.6 Geldigheid	12
Artikel 8 Vrijstelling van keuzedelen	13
8.1 Vrijstelling met een keuzedeel voor een keuzedeel	13
8.2 Meenemen van een examenresultaat voor een niet-behaald keuzedeel	13
8.3 Vrijstelling met een keuzedeel voor onderdelen van een kwalificatie	14
8.4 Vrijstelling met een onderdeel van een kwalificatie voor een keuzedeel	14
8.5 Registratie	16
8.6 Geldigheid	16
Artikel 9 Vrijstelling van Loopbaan en Burgerschap	16
• Grond voor vrijstelling	16
• Registratie	16
• Geldigheid	16
Artikel 10 Bronnen	16

Inleiding

Conform het examenreglement mbo Rijn IJssel heeft een student het recht om vrijstelling voor examenonderdelen behorende bij zijn opleiding aan te vragen. Deze examenonderdelen zijn te vinden in het examenplan voor zijn opleiding. Voor de studenten die begonnen zijn in augustus 2016 en starten in de herziene kwalificatiestructuur geldt dat de keuzedelen een onderdeel zijn van de opleiding. Omdat voor keuzedelen aparte regels zijn voor wat betreft de vrijstelling, worden deze in een apart hoofdstuk besproken.

Een vrijstelling voor een examen betekent dat de student ook geen onderwijs voor dat onderdeel hoeft te volgen. Dit kan gevolgen hebben voor zijn onderwijstijd. Een vrijstelling van examinering kan leiden tot onderwijsversnelling en daarmee ook een aanpassing van de onderwijstijd op de onderwijsovereenkomst tot gevolg hebben.

Deze notitie beschrijft de wijze waarop een vrijstelling voor de verschillende examenonderdelen wordt verleend.

Artikel 1 Procedure aanvraag vrijstelling van examinering

Wanneer een student in aanmerking wil komen voor vrijstelling van examenonderdelen, zoals genoemd in zijn examenplan, moet hij een aanvraag indienen bij de examencommissie. Hiertoe vult hij het aanvraagformulier 'Verzoek vrijstelling van examinering' (I.23) in en voorziet zijn aanvraag van onderliggend bewijs, die zijn aanvraag ondersteunt. De examencommissie neemt dit verzoek in behandeling en wijst de vrijstelling toe indien de aanvraag en het bewijs van de student voldoen aan de gestelde eisen voor vrijstelling.

Voor vrijstelling op basis van een Eerder Verworven Competentie (EVC) wordt verwezen naar de EVC-procedure zoals deze beschreven is in het 19-xxxx Examenreglement mbo Rijn IJssel.

Een vrijstellingsverzoek wordt alleen in behandeling genomen indien minimaal één van de onderstaande documenten, afkomstig van een erkende onderwijsinstelling, als bewijs is bijgevoegd:

- Diploma inclusief het resultatenoverzicht op mbo-, hbo- of wo-niveau;
- Diploma inclusief het resultatenoverzicht op havo- of vwo-niveau;
- Certificaat op mbo-, hbo- of wo-niveau;
- Bewijs van examinering of instellingsverklaring inclusief de wijze van beoordeling en het resultaat¹.

Er wordt geen vrijstelling verleend op grond van:

- Reeds eerder verleende vrijstellingen;
- Door derden verleende vrijstellingen;
- Werkervaring.

Artikel 2 Vrijstelling bij instroom andere onderwijsinstelling

Wanneer een student instroomt vanuit een andere onderwijsinstelling en vrijstelling voor één of meerdere examenonderdelen aanvraagt, kan de examencommissie aan de student vragen inzichtelijk te maken op welke wijze de beoordeling tot stand is gekomen. Hiertoe moet de student het examenplan van de eerdere opleiding en de ingevulde beoordelingsformulieren aanleveren bij de examencommissie. Het is vervolgens aan de examencommissie om op basis van het behaalde examenresultaat in combinatie met deze documenten te besluiten of de student vrijstelling krijgt.

Artikel 3 Studievertraging en geldigheid van vrijstellingen

Wanneer een student studievertraging oploopt en de onderwijsovereenkomst wordt verlengd, blijven alle verleende vrijstellingen van kracht. Dit geldt ook voor Nederlandse taal, rekenen en Engels. Wordt een student, direct aansluitend op zijn onderwijsovereenkomst, ingeschreven als examendeelnemer dan blijven alle verleende vrijstellingen geldig gedurende de termijn, zoals die vermeld staat in de examenovereenkomst. Behaalt de student geen diploma binnen de, in de examenovereenkomst, gestelde termijn dan komen alle verleende vrijstelling te vervallen.

De vrijstelling wordt verleend met inachtneming van de geldende slaag-/zakbeslissing, zoals beschreven in artikel 17 van het Examen- en kwalificatiebesluit. In het geval van een wetswijziging op de slaag-/zakbeslissing kan dit leiden tot het intrekken van de reeds verleende vrijstelling(en). De examencommissie zal de student hier tijdig over informeren.

---

¹ Denk hierbij aan: beoordelingsformulier, cesuur, plaats van beoordeling e.d.

Artikel 4 Vrijstelling van specifieke examenonderdelen (kerntaken)

Vrijstelling voor specifieke examenonderdelen kan worden verleend op het niveau van de kerntaak of het werkproces.

4.1 Grond voor vrijstelling

Uit onderliggende bewijs bij het aanvraagformulier moet blijken dat de student tenminste een voldoende (lees: V – Voldoende – cijfer 5,5 of hoger) heeft behaald voor het examenonderdeel waarvoor hij vrijstelling aanvraagt.

4.2 Geldigheid

Vrijstelling voor kerntaken blijft geldig zolang de student ingeschreven staat voor de opleiding waarvoor hij de vrijstelling heeft aangevraagd en toegewezen gekregen.

Artikel 5 Vrijstelling voor Nederlandse taal

Voor Nederlandse taal kan vrijstelling aangevraagd worden voor het Centraal examen Lezen en Luisteren, de instellingsexamens Spreken, Gesprekken voeren en Schrijven of Nederlandse taal als geheel. Om in aanmerking te komen voor een vrijstelling moet de student een 5,0 hebben voor de afzonderlijke examenonderdelen of voor Nederlandse taal als geheel. Hij moet wel voldoen aan de geldende, wettelijke, slaag-/zakbeslissing.

Een student die afstroomt naar een opleiding van een ander niveau kan in aanmerking komen voor een vrijstelling voor Nederlandse taal (behorende bij de nieuwe opleiding), mits hij voldoet aan alle voorwaarden (zoals beschreven in artikel 1). Dit houdt in dat een student met 3F vrijstelling kan krijgen voor 2F. Als de examencommissie akkoord is, verleent de examencommissie vrijstelling.

MBO-niveau	Verplichte deelname aan Centraal examen vanaf
4	Schooljaar 2014-2015
2 en 3	Schooljaar 2015-2016
1	-

5.1 Gronden voor vrijstelling van Centraal Examen Lezen/Luisteren Nederlandse taal

1. De student heeft deelgenomen aan het centraal examen Lezen/Luisteren op het niveau zoals vastgesteld voor de beroepsopleiding of op een hoger niveau.
  - a. De student heeft het cijfer 5,0 of hoger behaald voor het centraal examen Lezen/Luisteren.

Of

2. De student kan een instellingsverklaring overleggen, waaruit blijkt dat hij heeft deelgenomen aan het centraal examen Lezen/Luisteren op het niveau zoals vastgesteld voor de beroepsopleiding of op een hoger niveau.
  - a. De student heeft het cijfer 5,0 of hoger behaald voor het centraal examen Lezen/Luisteren.

5.2 Gronden voor vrijstelling van de instellingsexamens Nederlandse taal

Vrijstelling voor instellingsexamens kan verleend worden op het niveau van de vaardigheid of voor het geheel van vaardigheden. Om in aanmerking te komen voor vrijstelling moet de student:

1. De vaardigheden hebben afgelegd op het niveau zoals vastgesteld voor de beroepsopleiding dan wel een hoger niveau en:
  - a. De student heeft het cijfer 5,0 of hoger behaald voor de vaardigheid waarvoor hij vrijstelling aanvraagt of
  - b. De student heeft het cijfer 5,0 of hoger behaald voor het geheel van vaardigheden waarvoor hij vrijstelling aanvraagt.

Of

2. Een mbo-diploma op het vereiste niveau dan wel op een hoger niveau kunnen overleggen met het cijfer 5,0 of hoger voor het geheel van vaardigheden.

Of

3. Een instellingsverklaring kunnen overleggen waaruit blijkt dat hij heeft deelgenomen aan

het instellingsexamen op het niveau zoals vastgesteld voor de beroepsopleiding dan wel op een hoger niveau.

- a. Het cijfer 5,0 of hoger is behaald voor de vaardigheid waarvoor hij vrijstelling aanvraagt of
- b. Het cijfer 5,0 of hoger is behaald voor het geheel van vaardigheden.

5.3 Gronden voor vrijstelling van Nederlandse taal als geheel

De student kan vrijstelling van examinering voor Nederlandse taal als geheel krijgen, wanneer hij één van de volgende waarde documenten kan overleggen:

1. Havo- of vwo-diploma met Nederlandse taal en literatuur behaald vanaf het schooljaar 2013-2014 met het eindcijfer 5,0 of hoger;
2. Staatsexamen Nederlandse taal en literatuur voor havo en vwo behaald vanaf het schooljaar 2014-2015; met het eindcijfer 5,0 of hoger;
3. Mbo-diploma op het niveau zoals vastgesteld voor de beroepsopleiding dan wel een hoger niveau met het eindcijfer 5,0 of hoger voor het examen Nederlandse taal.

5.4 Vrijstelling voor Nederlandse taal 3F als geheel door het keuzedeel Nederlandse taal 3F

De student kan vrijstelling voor Nederlandse taal 3F als geheel krijgen, wanneer:

- De student heeft deelgenomen aan de examens bij het keuzedeel Nederlandse taal 3F en de examens bij het keuzedeel geheel volgens de regels van het CVTE zijn afgenomen.
- De student het keuzedeel heeft behaald (eindcijfer 5,0 of hoger).

5.5 Registratie

Het resultaat voor de vaardigheid of de eindwaardering Nederlandse taal wordt geregistreerd als cijfer met de vermelding 'mbo', 'havo' of 'vwo'. Wanneer het een vrijstelling betreft voor het gehele examenonderdeel Nederlands dan komt de vermelding 'mbo', 'havo', 'vwo' of 'kzdl' (keuzedeel) ook terug op de resultatenlijst bij het diploma.

Wanneer de vrijstelling wordt verleend op basis van een keuzedeel dan wordt het resultaat van het keuzedeel overgenomen.

5.6 Geldigheid

Vrijstelling voor (onderdelen van) het examen Nederlandse taal blijft geldig zolang de student ingeschreven staat voor de opleiding waarvoor hij de vrijstelling heeft aangevraagd en toegewezen gekregen.

De vrijstelling wordt verleend met inachtneming van de geldende slaag-/zakbeslissing, zoals beschreven in artikel 17 van het Examen- en kwalificatiebesluit. In het geval van een wetswijziging op de slaag-/zakbeslissing kan dit leiden tot het intrekken van de reeds verleende vrijstelling(en). De examencommissie zal de student hier tijdig over informeren.

Artikel 6 Vrijstelling voor rekenen

Voor rekenen kan alleen vrijstelling worden gegeven als geheel. Vrijstelling van vaardigheden rekenen is niet mogelijk. Om in aanmerking te komen voor een vrijstelling moet de student een 4,0 hebben. Hij moet wel voldoen aan de geldende, wettelijke, slaag-/zakbeslissing.

Een student die afstroomt naar een opleiding van een ander niveau kan in aanmerking komen voor een vrijstelling voor rekenen (behorende bij de nieuwe opleiding), mits hij voldoet aan alle voorwaarden (zoals beschreven in artikel 1). Dit houdt in dat een student met 3F vrijstelling kan krijgen voor 2F. Als de examencommissie akkoord is, verleent de examencommissie vrijstelling.

6.1 Grond voor vrijstelling van het examen rekenen

1. De student heeft deelgenomen aan het examen rekenen op het niveau zoals vastgesteld voor de beroepsopleiding dan wel een hoger niveau en:
  - a. De student heeft het cijfer 4,0 of hoger behaald voor het examen rekenen.Of
2. De student kan een instellingsverklaring overleggen, waaruit blijkt dat hij heeft deelgenomen aan het examen rekenen op het niveau zoals vastgesteld voor de beroepsopleiding dan wel een hoger niveau en:
  - a. De student heeft het cijfer 4,0 of hoger behaald voor het examen rekenen.Of
3. De student kan één van de volgende waarde documenten overleggen:
  - a. Havo- of vwo-diploma met rekenen behaald vanaf het schooljaar 2013-2014 met het eindcijfer 4,0 of hoger;
  - b. Staatsexamen rekenen voor havo en vwo behaald vanaf het schooljaar 2013-2014 met het eindcijfer 4,0 of hoger;
  - c. Mbo-diploma op het niveau zoals vastgesteld voor de beroepsopleiding dan wel een hoger niveau met het eindcijfer 4,0 of hoger.

6.2 Vrijstelling voor rekenen 3F als geheel door het keuzedeel rekenen 3F

De student kan vrijstelling voor rekenen 3F als geheel krijgen, wanneer:

De student heeft deelgenomen aan de examens bij het keuzedeel rekenen 3F en

- a. Het keuzedeel heeft behaald (eindcijfer 4,0 of hoger).

6.3 Registratie

De eindwaardering rekenen wordt geregistreerd als cijfer met de vermelding 'mbo', 'havo' of 'vwo'. Wanneer het een vrijstelling betreft voor het gehele examenonderdeel rekenen dan komt de vermelding 'mbo', 'havo', 'vwo' of 'kzdl' (keuzedeel) ook terug op de resultatenlijst bij het diploma.

Wanneer de vrijstelling wordt verleend op basis van een keuzedeel dan wordt het resultaat van het keuzedeel overgenomen.

6.4 Geldigheid

Vrijstelling voor het examen rekenen blijft geldig zolang de student ingeschreven staat voor de opleiding waarvoor hij de vrijstelling heeft aangevraagd en toegewezen gekregen.

De vrijstelling wordt verleend met inachtneming van de geldende slaag-/zakbeslissing, zoals

beschreven in artikel 17 van het Examen- en kwalificatiebesluit. In het geval van een wetswijziging op de slaag-/zakbeslissing kan dit leiden tot het intrekken van de reeds verleende vrijstelling(en). De examencommissie zal de student hier tijdig over informeren.

Artikel 7 Vrijstelling voor Engels

Voor Engels kan vrijstelling aangevraagd worden voor het Centraal examen Lezen en Luisteren de instellingsexamens Spreken, Gesprekken voeren en Schrijven of voor Engels als geheel. Om in aanmerking te komen voor een vrijstelling moet de student een 5,0 hebben voor de examenonderdelen of voor Engels als geheel. Hij/zij moet wel voldoen aan de geldende, wettelijke, slaag-/zakbeslissing. Als de examencommissie akkoord is, verleent de examencommissie vrijstelling.

MBO-niveau	Verplichte deelname aan Centraal examen vanaf
4	Schooljaar 2017-2018

7.1 Gronden voor vrijstelling van Centraal examen Lezen/Luisteren Engels

1. De student heeft deelgenomen aan het Centraal examen Lezen/Luisteren Engels op het niveau zoals vastgesteld voor de beroepsopleiding en:
  - a. De student heeft het cijfer 5,0 of hoger behaald voor het Centraal examen Lezen/Luisteren Engels.

Of

2. De student kan een instellingsverklaring overleggen, waaruit blijkt dat hij heeft deelgenomen aan het Centraal examen Lezen/Luisteren Engels op het niveau zoals vastgesteld voor de beroepsopleiding en:
  - a. De student heeft het cijfer 5,0 of hoger behaald voor het Centraal examen Lezen/Luisteren Engels.

7.2 Gronden voor vrijstelling van de instellingsexamens Engels

Vrijstelling voor instellingsexamens kan verleend worden op het niveau van de vaardigheid of voor het geheel van vaardigheden. Om in aanmerking te komen voor vrijstelling moet de student:

1. De vaardigheden hebben afgelegd op het niveau zoals vastgesteld voor de beroepsopleiding en:
  - a. De student heeft het cijfer 5,0 of hoger behaald voor de vaardigheid waarvoor hij vrijstelling aanvraagt of
  - b. De student heeft het cijfer 5,0 of hoger behaald voor het geheel van vaardigheden waarvoor hij vrijstelling aanvraagt.

Of

2. Een mbo-diploma op het vereiste niveau kunnen overleggen met het eindcijfer 5,0 of hoger voor het geheel van vaardigheden..

Of

3. Een instellingsverklaring kunnen overleggen waaruit blijkt dat hij heeft deelgenomen aan de instellingsexamen op het niveau zoals vastgesteld voor de beroepsopleiding en:
  - a. Het cijfer 5,0 of hoger is behaald voor de vaardigheid waarvoor hij vrijstelling aanvraagt of
  - b. Het cijfer 5,0 of hoger is behaald voor het geheel van vaardigheden.

7.3 Gronden voor vrijstelling van Engels als geheel

De student kan vrijstelling van examinering voor Engels als geheel aanvragen, wanneer hij één van de volgende waarde documenten kan overleggen:

1. Havo- of vwo-diploma met Engelse taal en literatuur; met het eindcijfer 5,0 of hoger;

19-0284 Regeling Vrijstelling van Examinering – voorlopig vastgesteld door het college van bestuur d.d. 10 oktober 2019, instemming ondernemingsraad d.d. 13 november 2019, instemming studentenraad d.d. 5 december 2019, definitieve vaststelling door het college van bestuur d.d. 5 december 2019. De versie met kenmerk 19-0167 komt hiermee te vervallen.11

2. Staatsexamen Engelse taal en literatuur voor havo en vwo; met het eindcijfer 5,0 of hoger;
3. Mbo-diploma op het niveau zoals vastgesteld voor de beroepsopleiding met het eindcijfer 5,0 of hoger voor het examen Engels.

7.4 Vrijstelling voor Engels als geheel door het keuzedeel Engels

De student kan vrijstelling voor Engels als geheel krijgen, wanneer:

- De student heeft deelgenomen aan de examens bij het keuzedeel Engels en
  - a. de examens bij het keuzedeel geheel volgens de regels van het CvTE zijn afgenomen én
  - b. Het keuzedeel heeft behaald (eindcijfer 5,0 of hoger).

7.5 Registratie

Het resultaat voor de vaardigheid of de eindwaardering Engels wordt geregistreerd als cijfer met de vermelding 'mbo', 'havo' of 'vwo'.

Wanneer het een vrijstelling betreft voor het gehele examenonderdeel Engels dan komt de vermelding 'mbo', 'havo', 'vwo' of 'kzdl' (keuzedeel) ook terug op de resultatenlijst bij het diploma.

7.6 Geldigheid

Vrijstelling voor (onderdelen) van het examen Engels blijft geldig zolang de student ingeschreven staat voor de opleiding waarvoor hij de vrijstelling heeft aangevraagd en toegewezen gekregen.

De vrijstelling wordt verleend met inachtneming van de geldende slaag-/zakbeslissing, zoals beschreven in artikel 17 van het Examen- en kwalificatiebesluit. In het geval van een wetswijziging op de slaag-/zakbeslissing kan dit leiden tot het intrekken van de reeds verleende vrijstelling(en).

De examencommissie zal de student hier tijdig over informeren.

Artikel 8 Vrijstelling van keuzedelen

Wanneer een student doorstroomt of afstroomt, dan krijgt hij bij zijn vervolgopleiding in het mbo opnieuw te maken met de keuzedeelverplichting en de aanvullende diploma-eis (er moet een examenresultaat per keuzedeel bekend zijn). Het verlenen van één of meer vrijstellingen kan bijdragen aan het zo vlot mogelijk doorlopen van de vervolgopleiding door de student.

Let op: het keuzedeel, wat ingezet wordt om vrijstelling te kunnen krijgen, kan maar één keer gebruikt worden. Dit houdt in dat het 'óf óf' is en niet 'én én'; of een keuzedeel wordt ingezet voor een vrijstelling voor een keuzedeel, of de kwalificatie, of voor generieke vakken of voor de keuzedeelverplichting.

Een uitzondering op deze regel is het keuzedeel Engels B1/B2. Dit keuzedeel kan bij niveau 4 (mits behaald bij niveau 3) ingezet worden voor zowel vrijstelling van generiek Engels A2/B1, als ook voor het te volgen keuzedeel bij niveau 4. De enige voorwaarde voor de vrijstelling op het keuzedeel is, dat er voor de kwalificatie op niveau 4 geen hoger niveau Engels aangetoond moet worden, want een keuzedeel mag niet overlappen met de kwalificatie.

Er zijn vier varianten van vrijstelling voor of door een keuzedeel mogelijk. Hieronder worden ze per variant toegelicht.

Voor het vragen van vrijstelling met een keuzedeel geldt het volgende:

- Het keuzedeel is gekoppeld aan de vervolgopleiding;
Of
- Het keuzedeel is niet gekoppeld, maar wordt op verzoek van de student opgenomen in zijn opleiding.
  - Voorwaarde hierbij:
    - Het keuzedeel is onderdeel van het Rijn IJssel-brede aanbod
    - Het keuzedeel heeft geen overlap met de kwalificatie.

8.1 Vrijstelling met een keuzedeel voor een keuzedeel

Een student kan vrijstelling voor een keuzedeel in zijn vervolgopleiding krijgen wanneer:

- de student tenminste het cijfer 6 of 'Voldoende' of hoger heeft behaald voor het keuzedeel.

Voorbeeld

Een student heeft de vakopleiding Kapper met goed gevolg afgesloten en het examen in het gekoppelde keuzedeel "Black en mixed hair gevorderd" behaald. De student stroomt door naar de middenkaderopleiding Salonmanager. Het keuzedeel "Black en mixed hair gevorderd" is ook gekoppeld aan deze kwalificatie. De examencommissie besluit om de student vrij te stellen van het examen voor dit keuzedeel. De student heeft met deze vrijstelling een deel van de keuzedeelverplichting ingevuld die geldt voor deze middenkaderopleiding. Het resterende deel moet tijdens de vervolgopleiding worden ingevuld met een of meerdere andere keuzedelen.

8.2 Meenemen van een examenresultaat voor een niet-behaald keuzedeel

De student kan geen vrijstelling krijgen voor een keuzedeel wanneer hij het keuzedeel niet behaald heeft. Wel kan de examencommissie besluiten om het keuzedeel als 'gevolgd' te beschouwen.

Wanneer de examencommissie besluit om het keuzedeel als 'gevolgd' te beschouwen dan heeft de student voldaan aan twee eisen, namelijk:

- De student heeft deelgenomen aan het examen van het keuzedeel en een resultaat behaald én
- De student heeft invulling gegeven aan een deel van zijn keuzedeelverplichting.

8.3 Vrijstelling met een keuzedeel voor onderdelen van een kwalificatie

Een student kan vrijstelling aanvragen voor onderdelen van zijn kwalificatie op basis van een behaald keuzedeel, wanneer:

- de student tenminste het cijfer 6 of 'Voldoende' heeft behaald voor het keuzedeel én
- de eisen van het keuzedeel overeenkomen met de eisen van het onderdeel van de kwalificatie én
- als de vrijstelling voor de generieke vakken aangevraagd wordt, dan dient aan alle voorwaarden voor vrijstelling van generieke vakken voldaan te zijn, zoals hierboven beschreven zijn in hoofdstukken 5,6 en 7.

Voorbeeld

Een student heeft de vakopleiding Eerste bedrijfsautotechnicus met goed gevolg afgesloten en ook het examen in het gekoppelde keuzedeel Nederlands 3F behaald. De student is doorgestroomd naar de middenkaderopleiding Technisch specialist bedrijfsauto's. Nederlands 3F is een generiek onderdeel in de kwalificatie Technisch specialist bedrijfsauto's. De examencommissie besluit om, met het positieve examenresultaat voor het keuzedeel Nederlands 3F, de student vrij te stellen van het examen van het generieke onderdeel Nederlands 3F in deze vervolgopleiding.

8.4 Vrijstelling met een onderdeel van een kwalificatie voor een keuzedeel

Een student kan vrijstelling aanvragen voor een keuzedeel op basis van een behaald onderdeel van de kwalificatie, wanneer:

- de student tenminste het cijfer 6,0 of 'Voldoende' of hoger heeft behaald voor het onderdeel van de kwalificatie én
- de eisen van het onderdeel van de kwalificatie overeenkomen met de eisen van het keuzedeel.

Let wel: het kan zijn dat het onderdeel van de kwalificatie niet helemaal overeenkomt met het keuzedeel. In dat geval kan de examencommissie beslissen om voor één of meerdere onderdelen van het keuzedeel vrijstelling te verlenen. Voor de overige onderdelen moet de student dan nog een examen doen.

Voorbeeld

Een student volgt de basisberoepsopleiding tot Medewerker facilitaire diensten. Gedurende de opleiding besluit de student om over te stappen op de basisberoepsopleiding Helpende zorg & welzijn. Het keuzedeel Assisteren bij facilitaire diensten is gekoppeld aan deze nieuwe opleiding. Het keuzedeel is gebaseerd op een kerntaak uit de kwalificatie Medewerker facilitaire diensten maar komt er niet helemaal mee overeen. De student beschikt over een positief examenresultaat voor deze kerntaak en vraagt de examencommissie om vrijstelling te verlenen voor het examen van het keuzedeel Assisteren bij facilitaire diensten. De student wordt door de examencommissie voor een deel vrijgesteld van het examen van het keuzedeel.

8.5 Registratie

Het resultaat van het keuzedeel of de onderdelen van het keuzedeel wordt geregistreerd.

- In het geval van vrijstelling op basis van een behaald keuzedeel wordt op de resultatenlijst het behaalde resultaat van het keuzedeel vermeld.
- In het geval van vrijstelling voor een onderdeel van de kwalificatie wordt het behaalde resultaat van het (onderdeel van het) keuzedeel overgenomen en betrokken bij de berekening van het eindresultaat van de kerntaak of van het eindcijfer voor Nederlandse taal of rekenen.
- In het geval van vrijstelling op basis van een gevolgd keuzedeel wordt op de resultatenlijst het resultaat van het keuzedeel vermeld.

In beide gevallen geldt dat voor deze keuzedelen opnieuw het resultaat aan BRON wordt geleverd bij diplomeren of uitschrijven.

8.6 Geldigheid

Vrijstelling voor het keuzedeel (m.u.v. Nederlandse taal 3F, rekenen 3F en Engels (generiek)) blijft geldig zolang de student ingeschreven staat voor de opleiding waarvoor hij de vrijstelling heeft aangevraagd en toegewezen gekregen.

Artikel 9 Vrijstelling van Loopbaan en Burgerschap

Er wordt geen vrijstelling verleend voor het examenonderdeel 'Loopbaan'. In het kader van een leven lang leren, waarbij loopbaan centraal staat, blijft de student werken aan zijn loopbaanontwikkeling. Voor het onderdeel Burgerschap kan wel vrijstelling worden verleend.

• Grond voor vrijstelling

Voor burgerschap kan vrijstelling verleend worden op basis van een mbo-diploma.

De student dient hiertoe de volgende documenten aan te leveren aan de examencommissie:

- Kopie diploma;
- Kopie resultatenlijst.

De examencommissie beslist op basis van de aangeleverde documenten of de student in aanmerking komt voor vrijstelling van burgerschap.

• Registratie

De examencommissie registreert de vrijstelling voor Burgerschap als 'Voldaan'.

• Geldigheid

Vrijstelling voor Burgerschap blijft geldig zolang de student ingeschreven staat voor de opleiding waarvoor hij de vrijstelling heeft aangevraagd en toegewezen gekregen.

Artikel 10 Bronnen

- Wet educatie en beroepsonderwijs;
- Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB;
- Staatsblad 2019 228, 26 juni 2019, Besluit van 18 juni 2019 tot wijziging van het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB vanwege de vereenvoudiging en verduidelijking van de vrijstellings- en examenregels en invoering van een instellingsexamen rekenen mbo;
- Staatscourant 2019-36944 Advies Raad van State inzake het ontwerp van een algemene

maatregel van bestuur (Besluit van ... tot wijziging van het Examen- en Kwalificatiebesluit ... rekenen mbo);

- Servicedocument Wijziging Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB, Kennispunt MBO Taal en Rekenen, mei 2019;
- Servicedocument vrijstelling examinering Nederlandse taal, rekenen en Engels, Steunpunt Taal en rekenen Mbo, februari 2016;
- Doorstromen met keuzedelen, Herziening MBO, augustus 2015;
- Staatsblad 3 juli 2017, houdende wijziging van de regels omtrent het generiek examenonderdeel Engels voor de middenkader en specialistenopleiding (mbo-4);
- Servicedocument vrijstellingen nieuw, versie 1.4, Steunpunt Taal en rekenen Mbo, 5 juni 2018;